

GADA BALVA

Brīvība. Uzņēmība. Kompetence.

*Nevajag baidīties
no trakām idejām*

Artis Gustovskis

Biznesa augstskola *Turība* piešķir apbalvojumu „Goda absolvents” septiņiem augstskolas absolventiem, tostarp arī Starptautiskā tūrisma fakultātes absolventam, Kurzemes tūrisma asociācijas priekšsēdētājam, Kuldīgas Tūrisma informācijas centra vadītājam un Kuldīgas domes deputātam Artim Gustovskim. Artim Gustovskim piešķirts apbalvojums GODA ABSOLVENTS Reģionālā tūrisma attīstībā.

Goda absolventa tituls nav pirmais A. Gustovska apbalvojums, viņš saņēmis virkni valstiska un starptautiska līmeņa apbalvojumus, tostarp balvu par gada labāko kultūrtūrisma produktu 2012. gadā, Kurzemes reģiona kvalitātes balvu „Lielais Jēkabs” par mūža ieguldījumu Kurzemes tūrisma attīstībā, Kuldīgas novada Goda balvu, starptautisko apbalvojumu „VISTAS Europe Innovation Prize” u.c.

Pirms svinīgās balvu pasniegšanas ceremonijas, aicinājām absolventu uz sarunu, lai uzzinātu viņa viedokli par studiju laiku un izglītības nozīmi karjeras attīstībā.

Kāpēc izvēlējāties studēt tieši Biznesa augstskolā *Turība*?

Ļoti vienkārši, 1995. gada es sāku strādāt Kuldīgas Tūrisma informācijas centrā, tajā laikā sāka veidot arī Kurzemes Tūrisma asociāciju, kas šobrīd ir viena no lielākajām reģionu tūrisma asociācijām. Tā kā pēc pirmās izglītības esmu mākslas pedagogs, atbilstošas izglītības tūrisma jomā man nebija, tāpēc sāku ar praktiskās puses apgūšanu. Vienlaicīgi arī interesējos, kur varu apgūt šo profesiju, meklēju, kur ir labākie pasniedzēji un plašākā bibliotēka, un tā nonācu līdz Biznesa augstskolai *Turība*. Tā kā virkne pasniedzēju bija pazīstami, darbojoties nozarē, es izvēlējos *Turību* un joprojām esmu sajūsmā par savu izvēli.

Studiju laiks bija ļoti interesants, Turība bija soli priekšā ar dažādiem jauninājumiem – plaša bibliotēka, labs bezvadu interneta pārklājums, kas tolaik bija retums.

Kādas ir spilgtākās atmiņas no studiju laika?

Atmiņu ir ļoti daudz, ir grūti uzreiz izcelt kaut ko vienu. Mums bija ļoti interesants kurss – kopā ar mani mācījās dažādu augstskolu pasniedzēji un citi interesanti cilvēki, līdz ar to nekad nebija garlaicīgi. Braucām uz reģioniem, rīkojām seminārus, diskutējām par tūrisma nozari. Šīs tikšanās bieži vien notika Kurzemē.

Studiju laiks bija ļoti interesants. *Turība* bija soli priekšā ar dažādiem jauninājumiem – plaša bibliotēka, labs bezvadu interneta pārkļājums, kas tolaik bija retums. Tā bija lieliska pievienotā vērtība.

Maģistra studiju laikā Turībā ieguvu ļoti daudz noderīgu kontaktu un sapratu, ka jebkuras personības un biznesa attīstību galvenokārt virza labi kontakti. Protams, biznesā neiztikt arī bez talanta un konkurētspējīga produkta, bet pirmais un svarīgākais ir labi kontakti.

Kā mainījās Jūsu darbs tūrisma nozarē pēc augstskolas absolvēšanas?

Atšķirība, protams, bija jūtama. Es vienmēr esmu teicis, ka nepietiek tikai ar praktisku pieredzi. Maģistra studiju laikā *Turībā* ieguvu ļoti daudz noderīgu kontaktu un sapratu, ka jebkuras personības un biznesa attīstību galvenokārt virza labi kontakti. Protams, biznesā neiztikt arī bez talanta un konkurētspējīga produkta, bet pirmais un svarīgākais ir labi kontakti. Ar studiju laikā iegūtajiem draugiem un paziņām sadarbojos joprojām. Nenoliedzami, ieguvu arī būtiskas zināšanas, kas mainīja manu skatījumu uz lietām. Daudz ko iemācījies par mārketingu e-vidē, kas tolaik vēl nebija tik izplatīts. Pateicoties tam, ka *Turībā* bija jauni, progresīvi pasniedzēji, iemācījāties daudz ko tādu, kā citās augstskolās vēl nebija. Ļoti vērtīgas bija arī zināšanas par tirgus izpēti.

Jūs minējāt, ka darbs tūrisma nozarē aizsākās 1995. gadā. Pastāstiet, lūdzu, par savu karjeras attīstību!

Jā, viss aizsākās 1995. gadā, kad Kuldīgas mērs aicināja mani, lai atvērtu Kuldīgas Tūrisma informācijas centru. Pārcēlos no Rīgas uz Kurzemi, lai darbotos Kuldīgā. Neesmu rīdzinieks - nāku no toreizējā Liepājas rajona, tur joprojām dzīvo mani radi. Kuldīgā esmu absolvējis skolu, pēc kuras devos uz Rīgu studēt. 1995. gadā atgriezos atpakaļ Kuldīgā un sāku vadīt Tūrisma informācijas centru. Patiesību sakot, visstraujākā karjeras attīstība bija tieši pēc Biznesa augstskolas *Turība* absolvēšanas. Studējot es sāku strādāt Tūrisma attīstības valsts aģentūrā, pēc tam maģistra grāds pavēra iespējas jauniem piedāvājumiem, piemēram, aicinājums uzstāties ar lekcijām Briselē. Šis projekts noslēdzās tikai pagājušajā gadā, un man tas bija sasniegums. Divreiz gadā braucu uz Briseli, lai vadītu vieslekcijas par tūrisma attīstību mazajās lauku pašvaldībās, nelielajos Eiropas reģionos. Šīs vieslekcijas man bija izaicinājums, taču vienlaicīgi arī lieliska iespēja.

Kā šobrīd aizrit Jūsu ikdienas darbs?

Ikdiena nav vienveidīga. Šobrīd, piemēram, vadu Vācijas žurnālistu vizīti, kas notiek sadarbībā ar Tūrisma attīstības valsts aģentūru, Kurzemes Tūrisma asociāciju un citām organizācijām. Ikdienā strādāju pie vairākiem tūrisma projektiem, kuriem ir piesaistīts liels

finansējums, meklēju atraktīvas mārketinga idejas. *Turība* ir devusi platformu un redzējumu, uz kura bāzes katrs var veidot, ko vēlas. Šobrīd, sadarbībā ar Tūrisma attīstības valsts aģentūru, veidojam nacionālos standus un piedalāmies dažādās starptautiskās izstādēs. Manos tiešajos darba pienākumos ietilpst sadarbība ar Baltijas un Skandināvijas valstīm, tāpat izdodam dažādas brošūras. Kurzemes Tūrisma asociācija ir vienīgā visā Baltijas reģionā, kas izdod reklāmas materiālus desmit dažādās valodās – zviedru, somu, angļu, krievu, vācu, franču, holandiešu u.c. Par vienu no saviem panākumiem uzskatu arī to, ka ir izdevies Kurzemē piesaistīt vairāk tūristus no Nīderlandes. Ir ļoti daudz sadarbības projektu starp Kurzemes Tūrisma asociāciju un reģionālajām tūrisma organizācijām Nīderlandē.

Es nevēlos nevienu kritizēt, vienkārši secinu, ka Latvijā trūkst darba roku. Patiesībā trūkst ne tikai darbinieku, bet arī finansējuma. Nebaidos teikt, ka Latvijas valdība nekad nav nopietni domājusi par tūrismu un joprojām neatbalsta šo nozari.

Kas Jūsu darbā ir pats grūtākais?

Cilvēku resursu trūkums – gan informācijas centrā, gan tūrisma asociācijā. Šī problēma ir visā valstī. Piemēram, katru gadu braucam pieredzes apmaiņā uz Nīderlandi, un bija ļoti pārsteidzoši uzzināt, ka pie viņiem Kurzemes tūrisma asociācijai līdzīgā reģionālā asociācijā strādā aptuveni 55 cilvēki. Es nevēlos nevienu kritizēt, vienkārši secinu, ka Latvijā trūkst darba roku. Patiesībā trūkst ne tikai darbinieku, bet arī finansējuma. Nebaidos teikt, ka Latvijas valdība nekad nav nopietni domājusi par tūrismu, un joprojām neatbalsta šo nozari. Jāsaka paldies šī brīža ekonomikas ministrei Danai Reizniecei – Ozolai; viņa ir pirmā ministre, kas domā par tūrismu kā atsevišķu nozari. Vēl viena būtiska tūrisma nozares problēma Latvijā ir pārlietu lielā valsts ierēdņu birokrātija.

Un kādas ir priekšrocības Jūsu darbā?

Patiesībā mazais cilvēku skaits ir arī priekšrocība. Es jau minēju, cik svarīgi manā darbā ir kontakti. Tā kā Latvija ir maza valsts, pazīstu vairāku pilsētu mērus, ierēdņus u.tml., attiecīgi daudzas lietas nokārtot ir daudz vienkāršāk. Latvijā vienkāršam cilvēkam nav grūti noorganizēt tikšanos ar kādu amatpersonu, piemēram, Nīderlandē tas ir neiespējami.

Kas ir pats interesantākais, strādājot tūrisma nozarē?

Es varu pastāstīt, kāpēc man vispār patīk strādāt tūrismā. Gadu gaitā tā man ir izrādījusies ļoti radoša profesija, jo nekas nav tā, kā bija kādreiz. Viss mainās! Elementārs piemērs – reklāmas brošūras, informatīvie materiāli; gadu no gada mēs cenšamies tajos ielikt kaut ko jaunu un nebijušu. Tāpat arī ar mājas lapām. Katru gadu top jaunas lietas. Nevajag baidīties arī no trakām idejām, tieši pateicoties tādām esmu saņēmis virkni starptautisku apbalvojumu.

Jums ir vairāki apbalvojumi un atzinības. Ko Jūs uzskatāt par savu lielāko sasniegumu?

Noteikti gribētu minēt titulu, ko izcīnīju Kuldīgai 2007. gadā – E.D.E.N., kas nozīmē European Destination of Excellence, tāpat arī inovāciju balva 2014. gadā un citi.

Man vispār patīk vietas, kur cilvēki nerunā angļu valodā, kur var gūt ieskatu vietējās tradīcijās un izbaudīt senās receptes. Mani ļoti saista tautu tradīcijas, autentiskums...

Vai Jums ir kāds profesionāls mērķis, ko vēlētos sasniegt?

Jā, tā gan vairāk ir ideja. Biznesa ideja, kuru es loloju jau kādu laiku. Liels projekts par daudzfunkcionālu ģimeņu atpūtas kompleksu reģionā. Projekts, kam nepieciešamas investīcijas un kas radīs daudz darba vietas.

Kā Jūs pavadāt savu brīvo laiku?

Es ceļoju! Man ļoti patīk ceļot, bet es neesmu tipiskais tūrists. Cenšos braukt uz vietām, kuras parasti tūristi neapmeklē. Piemēram, pagājušā gadā biju Spānijā, kur labā kompānijā metāmies apskatīt mazpazīstamas vietas valstī. Vēl mans hobijs ir fotografēšana. Man vispār patīk vietas, kur cilvēki nerunā angļu valodā, kur var gūt ieskatu vietējās tradīcijās un izbaudīt senās receptes. Mani ļoti saista tautu tradīcijas, autentiskums.

Everything is possible, just do it! – tāds ir arī mans dzīves moto.

Vai tā nav zināma pretruna – savā darbā Jūs cenšaties piesaistīt tūristus konkrētiem galamērķiem, tūrisma objektiem, bet pats ceļojot cenšaties no tādiem izvairīties?

Es teikšu tā – *Turībā* iemāca mārketinga domāšanu, pārdošanas mākslu, turklāt tik labi, ka tas kļūst par domāšanas veidu, par ikdienu. Lai no tā mazliet atslēgtos, vislabāk apceļot šādas klusas, autentiskas vietas.

Vai nākotnē esat plānojis studēt doktorantūrā?

Es noteikti neizslēdzu šādu iespēju nākotnē, bet šobrīd vēl par to nedomāju. Šobrīd vairāk vēlos saistīt savu darbu un ikdienu ar Kurzemes reģionu, bet studijas, protams, būtu nepieciešamība regulāri būt Rīgā. Ja dzīvē tāda iespēja būs, tad noteikti izmantošu. *Everything is possible, just do it!* – tāds ir arī mans dzīves moto.

Noslēgumā vēlējos jautāt, kurš, Jūsaprāt, ir tas tūrisma galamērķis Latvijā, kas noteikti ir jāapmeklē ikvienam?

Tas ir atkarīgs, vai skatāmies no masu mārketinga vai neskartās dabas skaistuma viedokļa! Ja no neskartās dabas, man ļoti patīk mazi lauku ciematiņi, Turlava, Ēdole, Alsunga, maksimāli tālu no pilsētas. Ja jautā man personīgi, tas noteikti ir saistīts ar jūru. Esmu dzimis pie jūras, un tā man ir asinīs. Kā vikingiem. Brīvdienas, atpūta man saistās ar jūru, kur rodu mieru un enerģiju. Mazie zvejnieku ciematiņi ar jūras vēju – Jūrkalne, Ziemeupe vai Pape – burvīgas un klusas vietas.

Ja runājam par lielajiem galamērķiem, tad Kurzemē tie noteikti ir Liepāja, Kuldīga, Ventspils. Šīs pilsētas iesaku apmeklēt ikvienam.

